

THESISVOORSTEL 2026-2027

Stopzetting en terugschakeling in de biolandbouw: motieven, risicofactoren en beleidskansen in Vlaanderen

Achtergrond en Probleemstelling:

De Vlaamse biolandbouw kende het afgelopen decennium een sterke groei, maar ook een zorgwekkende stijging van het aantal stopzettingen. Tussen 2015 en 2024 beëindigden bijna 300 landbouwers hun bioactiviteit. Sinds 2020 ligt de uitstroom in meerdere jaren hoger dan de instroom.

Cijfers tonen dat vooral akkerbouw, groenten-, fruitteelt en biologische veehouderij sterk vertegenwoordigd zijn onder de uitstromers. Ongeveer de helft stopt binnen de eerste vijf jaar, vaak in of kort na de omschakelingsfase. De belangrijkste redenen zijn onvoldoende rendabiliteit, beperkte afzetmogelijkheden, hoge kosten, zware fysieke belasting en complexe regelgeving.

Deze evolutie bedreigt een duurzame groei van de biosector. Om gericht te kunnen inspelen op preventie is het noodzakelijk de actuele knelpunten en risico's op stopzetting of terugschakeling te begrijpen vanuit het perspectief van actieve biolandbouwers

Doelstellingen:

- Inzicht krijgen in de belangrijkste motieven en uitdagingen die biolandbouwers ervaren en die kunnen leiden tot stopzetting of terugschakeling.
- Nagaan welke factoren samenhangen met rendabiliteit, afzet, arbeid, regelgeving en advies.
- De kwetsbare fases in het biobedrijf (opstart, uitbreiding, generatiewissel) identificeren.
- Beleids- en sectorgerichte aanbevelingen formuleren om uitstroom te beperken en bio-bedrijven te versterken.

Methodologie:

1. **Literatuur- en datastudie** van bestaande biorapporten en sectorcijfers 2015–2024.
2. **Bevraging van actieve biolandbouwers** over motivatie, tevredenheid, knelpunten en toekomstverwachtingen.
3. Analyse van patronen rond rendabiliteit, afzetstructuren, regelgeving en arbeid.
4. Vertaling naar **aanbevelingen voor beleid, adviesdiensten en ketenpartners**.
5. De bevraging wordt afgestemd met partners uit de sector (BioForum, Bio zoekt Boer, strategische stuurgroep bio) voor maximale representativiteit en communicatie in het veld.

Verwachte Resultaten:

- Een geactualiseerd beeld van risico- en beschermende factoren voor uitstroom.
- Inzicht in de rol van economische druk, regelgeving en begeleiding.

- Aanbevelingen om preventief te werken aan behoud, o.a. via advies op maat, vereenvoudiging van administratieve verplichtingen en versterking van afzetzekerheid.
- Andere opportuniteiten die zich aanbieden tijdens het onderzoek.

Relevantie:

De studie biedt **beleidsrelevante kennis** over de oorzaken van uitstroom in de Vlaamse biolandbouw. De resultaten ondersteunen het strategisch plan bio en het GLB-beleid, en helpen om de investeringen in instroom te valoriseren in duurzame bedrijfscontinuïteit. Door beter zicht te krijgen op de motivaties en knelpunten van actieve bioboeren kan het beleid gericht inzetten op begeleiding, rendabiliteit en waardering van bio.

Noot

- BioForum formuleerde dit thesisvoorstel op basis van ofwel bestaand [buitenlands onderzoek](#) waarvoor geen Vlaams equivalent gekend is, ofwel concrete vragen uit de landbouwpraktijk en het netwerk van aangesloten biobedrijven. BioForum wil hiermee het noodzakelijk onderzoek naar biolandbouw stimuleren in de onderwijswereld.
- Eventuele begeleiding van thesisstudenten of financiële ondersteuning van hun onderzoek maken niet automatisch deel uit van dit thesisvoorstel, tenzij een gesubsidiëerde projectmatige samenwerking gerealiseerd wordt. Wel stelt BioForum zich op als intermediair tussen de thesisstudent en [het werkveld](#) of het [biokennisnetwerk](#).
- De thesisstudent kan zich met dit thema bovendien kandidaat stellen voor zowel de [biothesisprijs](#) die onze sector elke twee jaar uitreikt als de [NBN Sustainability Award](#). Tot slot is er nog de oproep voor thesissen ihkv de [dierenwelzijnsprijs](#) uitgereikt door het Departement Omgeving.

Contact:

Maarten Jacobs
MEDEWERKER LANDBOUW

BioForum vzw
Regine Beerplein 1, E305 | B-2018 Antwerpen
T +32 (0)3 286 92 78 | G +32 (0)485 86 97 46 | werkt niet op vrijdag
maarten.jacobs@bioforum.be | www.bioforum.be